

at den Bestemmelse, som er indsat i § 4, og som afskærer de højeste Embedsmænd absolut fra at forbinde deres Embedsstilling med forretningsmæssige Hverv, er en udmærket god Regel. Den er forsvarligt og fuldt begrundet overfor disse høje Embedsmænd, og jeg tror, at naar de øverste Embedsmænd ikke faa Lov til saadan Virksomhed, bliver der heller ikke saa let Misbrug fra de underordnede Embedsmænds Side.

Ellinger: Den Betænkning, som ligger til Grund for det foreliggende Lovforslag, beskæftiger sig dels med Rigsdagsmænd og dels med Embedsmænd. Jeg er nu baade Rigsdagsmand og Embedsmand, men da jeg er saa temmelig benfri, kan jeg udtale mig om det foreliggende Forslag og Betænkningen med overordentlig stor Frihed. Jeg vil da udtale min Beklagelse over, at det foreliggende Lovforslag for saa vidt ikke er et Regeringsforslag, som det er et Kommissionsforslag, som Regeringen eller Konseilspræsidenten ikke fuldt ud har gjort til sit. Ved Forelæggelsen udtalte den højtærede Konseilspræsident, at han forbeholdt sig sin Stilling til Lovforslagets enkelte Bestemmelser. Da den Kommission, som har udarbejdet dette Forslag, imidlertid ikke er nedsat af Rigsdagen og derfor egentlig ikke har nogen Forpligtelse til at forelægge sit Forslag for Rigsdagen, men det derimod er en Minister, som har nedsat Kommissionen — ganske naturligt, fordi man ønskede at give denne Sag en mere alsidig Belysning, end den kan faa ved Bearbejdelse indenfor Ministeriets egen Embedskreds —, forekommer det mig, at det havde været det rigtigste — om end jeg ved, at der findes et Par Fortilfælde for noget andet —, om Ministeren havde modtaget Kommissionsforslaget og derefter havde forelagt sit Forslag, der selvfølgelig maatte være bygget paa Kommissionens Betænkning, men som dog altsaa var et Forslag, der udtrykte Ministeriets egen Mening. I dette Øjeblik vide vi i Virkeligheden ikke, paa hvilket Standpunkt den højtærede Konseilspræsident, der har forelagt Forslaget, staar med Hensyn til Lovforslagets forskellige Bestemmelser.

I det store og hele maa man sige, at det er heldigt, at der kun har foreligget, i hvert Fald bekendt for Offentligheden, meget faa Tilfælde, som ved deres Art kunne siges at motivere Fremsættelsen af det forelagte Forslag. Man har hørt om enkelte Tilfælde, hvor en Embedsmand har haft et særlig stort Antal af Bivirk-

somheder, og med nogen Føje har man fundet, at dette var vel rigeligt. Men for et af de Tilfælde, som særligt have været omtalte her i Rigsdagen, gælder dog, at hans foresatte, de forskellige Ministre — ikke en enkelt, men forskellige Ministre af forskellige Partier — her i Tinget have udtalt den største Anerkendelse af den Maade, hvorpaa den paagældende udførte sin Embedsgerning. Naar man tager Hensyn til, at de forskellige Ministre ikke have fundet Anledning til at gribe ind, maa man antage, at ingen af denne Embedsmænds Virksomheder var af en saadan Natur, at de kolliderede med den paagældendes Embedsstilling. I det hele og store maa det vel slaas fast, at der ikke fra Statens Side bør gribes unødigt ind i den enkelte Tjenestemand's Dispositionsret. Hvis man slaar dette fast som almengyldigt Princip og som den Opfattelse, der bør næres af Ministre og af de forskellige Myndigheder, der ere omtalte i § 2, og som skulle give Tilladelse til Bivirksomhederne — Ministrene skulle kun give Tilladelse overfor de øverste af Centraladministrationens Embedsmænd og maaske enkelte andre, medens det ellers er de forskellige Myndigheder, der skulle give Tilladelsen —, kan man ikke sige andet, end at det i og for sig er et sundt og godt Princip, der er nedlagt i Forslaget. Jeg skal vende tilbage til de enkelte Bestemmelser om et Øjeblik.

Statens Krav til Embedsmændene er, at Embederne skulle passes forsvarligt, og dernæst, at Bivirksomhederne, hvis vedkommende har saadanne, ere Embedet værdige, saa at der ikke sker nogen som helst uheldig Sammenblanding. En Embedsmand bør ikke tillige være næringsdrivende, Malermester eller Cyklehandler eller den Slags Ting. Det er i og for sig lige saa hæderlige og agtværdige Beskæftigelser som det at udføre en Embedsgerning, men det er ikke Embedet værdigt, at en Embedsmand tillige har den Slags Virksomheder. Det maa dernæst kræves, at en Bivirksomhed ikke lægger særlig stort Beslag paa den paagældende Embedsmænds Fritid. Der maa, som jeg sagde, ikke være noget som helst uheldigt Sammensurium, og fremfor alt maa der ikke være nogen Kollision mulig mellem Embedsgerningen og Bivirksomheden. Det er Statens naturlige Krav til Embedsmændene. Men ud over dette forekommer det mig, at Staten ikke kan stille noget Krav. Det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Marott) synes jeg nævnede, at man i den senere Tid har set forskellige uheldige Eksempler paa Faren